

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК СУЧАСНА ОСВІТНЯ ПАРАДИГМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ

Кравцова Н.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна*

Формування інтелектуального капіталу промисловості, й машинобудування зокрема, починається в закладах вищої освіти, де відбувається професійне становлення молодого фахівця. Сучасна освіта будується на компетентнісній парадигмі, і, відповідно до Закону України про вищу освіту, випускник повинен володіти компетентностями, тобто знаннями, уміннями, навичками та вміння їх реалізувати у своїй майбутній практичній професійній діяльності.

Компетентнісний підхід (competence-based education) за останні десятиліття активно увійшов у сучасну освіту, як у зарубіжну, так і у вітчизняну, ставши освітньою стратегією. Цей підхід виник як протипада традиційному навчанню, заснованому на оволодінні знаннями, уміннями, навичками (ЗУН) і передбачає отримання практичних умінь та навичок професійної діяльності.

Щоб здійснювати якусь діяльність (професійну, творчу, суспільну тощо), необхідно мати не тільки теоретичну базу знань, а й певну компетентність, тобто практично і творчо застосовувати знання у відповідній сфері діяльності чи галузі знань і вміння їх постійно оновлювати. Остаточний перехід до компетентнісної парадигми освіти відбувся у 2006 році, коли ЄС затвердив Європейську довідкову рамку ключових компетентностей для навчання впродовж життя, яку було оновлено у 2018 році відповідно до інтеграційних та глобалізаційних трансформацій сучасного суспільства. Більшість науковців визначає компетентність як якість або характеристику особистості, що базується на знаннях, уміннях і навичках, і є складним утворенням, яке виражається в готовності до розв'язання завдань і проблем у процесі діяльності та входженню людини в життя сучасного суспільства. Компетентнісний підхід у сучасній освіті забезпечує нові, якісні характеристики молодого фахівця-машинобудівника, перетворення його з пасивного споглядача до особистості, яка активно бере участь у навчальному процесі і займається як освітньою діяльністю під час занять, так і самоосвітньою діяльністю упродовж життя. Відповідно до тенденцій європейської освітньої парадигми щодо впровадження компетентнісного підходу оновлено державні освітні стандарти професійної освіти України, які визначають, що майбутні бакалаври машинобудівних спеціальностей під час навчання повинні оволодіти компетентностями (інтегральними, загальними, спеціальними), реалізованими у результатах навчання, і забезпечують не тільки певну сукупність професійних знань, а також можливість зміни діяльності, швидку адаптацію до ринку праці, соціальну та професійну мобільність і здатність до самоосвіти.